2 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2024ལོའི་ཟླ་3ཚེས་30

རེས་གཟའ་སྤེན་པ།

པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། ཕུར་སྒྲོན།

དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ས་མཐོའི་རི་ཀླུང་ཀུན་ཏུ་
སླེབས་པའི་ཚེ། གངས་ལྗོངས་ས་མཐོས་དགའ་བའི་
བསྟོད་གླུ་བླངས་ནས་ཏང་ལ་འབུལ། ཟླ་3ཚེས་28
ཉིན་ང་ཚོས་བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་
ནས་ལོ་ངོ་65འཁོར་བ་དང་བོད་ཀྱི་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་
བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་དྲན་གསོའི་ཉིན་མོ་
ཐེངས་16པ་བསུས་ཤིང་། ཉིན་དེར་རང་གྲོང་གི་མི་
རིགས་ཁག་དང་ལས་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་
མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱེད་སྒོ་
སྤེལ་ནས་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་བུར་ཕྱིར་
དྲན་དང་། རླབས་ཆེན་གྱི་དུས་རབས་ལ་བསྔགས་
བརྗོད་བྱས་པ་རེད།
ཚེས་28ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་10པར་རང་
གྲོང་གི་རྫོང（ཆུས）བརྒྱད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་
བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་དྲན་གསོའི་ཉིན་མོར་
རྒྱལ་དར་སྒྲེང་བ་དང་རྒྱལ་གླུ་ལེན་པའི་མཛད་སྒོ་དུས་
གཅིག་ཏུ་འཚོགས་ཤིང་། གསོན་ཤུགས་ཀྱི་དཔལ་
འབར་བའི་རྒྱལ་གླུའི་ཁྲོད་ཏང་དང་མེས་རྒྱལ་ལ་
བཅངས་པའི་དགའ་ཞེན་དང་སྨོན་འདུན་བཟང་པོ་
མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཛད་སྒོ་འཚོགས་རྗེས་རང་
གྲོང་གི་རྫོང（ཆུས）ཁག་དང་ཚན་པ་ཁག་དང་། མི་
རིགས་ཁག་དང་ལས་རིགས་ཁག་གིས་སྣ་མང་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་གཙོ་དོན་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ་རེད།
སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱིས་བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་
བྱས་ནས་ལོ་ངོ་65འཁོར་བར་དྲན་གསོ་ཞུ་བའི་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཤིང་། མི་རིགས་
ཁག་དང་ལས་རིགས་ཁག་གི་འཐུས་མིས་རང་ངོས་ཀྱི་

ཉམས་མྱོང་དང་ལས་རིགས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་
འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་བོད་ལ་དམངས་
གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ཚུན་གྱི་སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱི་འཕེལ་
རྒྱས་དང་འགྱུར་ལྡོག་གླེང་ནས་ཏང་དང་སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལུཊ་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པར་བཅངས་པའི་
ལྷད་མེད་བརྩེ་སེམས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། སྟག་
རྩེ་ཆུས་ལྟེ་བའི་སློབ་ཆུང་གི་སློབ་མ་པད་མ་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་ངའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཏང་
དང་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་
གནང་བ་མཚོན་གྱི་ཡོད། ངས་སློབ་སྦྱོང་ལ་དེ་བས་
འབད་བརྩོན་ཧུར་ཐག་བྱས་ནས་འཚར་ལོངས་བྱུང་
རྗེས་ཕ་ཡུལ་འཛུཊ་སྐྲུན་ཆེད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུཊ་
ལེཊ་སྐྱེས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
འདམ་གཞུང་རྫོང་ཁང་དམར་དགོན་གྱིས་རྒྱལ་
གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཏན་ཏིག་བྱེད་པ་དང་དུས་རབས་
གསར་པར་སྔོན་ཐོན་གྲྭ་བཙུན་བརྩོན་ལེན་བྱེད་ཅེས་པ་
གཙོ་དོན་དུ་བྱས་ནས་གསར་རྙིང་བསྡུར་བ་དང་།
རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད།སྒོམ་སྒྲུབ་ཁོར་ཡུག་བཅས་
ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལེཊ་སུ་གཏོང་རྒྱུ་གཙོ་རྐང་དུ་བྱས་
ཏེ།འདུ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སློབ་གསོ་དང་བོད་ལ་དམངས་
གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་65འཁོར་བར་དྲན་
གསོ་ཞུ་བའི་གཅིག་སྡུད་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱས་པ་རེད།
ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་གིས་རིག་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་
སྒོ་སྤེལ་ནས་མང་ཚོགས་ལ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རིག་རྩལ་
གྱི་སྟོན་མོ་ཞིག་བཤམས་ཡོད། ཚང་མས་གཅིག་རྗེས་
གཉིས་མཐུད་ངང་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་
ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་
སྔར་བས་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་ཟབ་བྱས་ནས་འབད་
འབུངས་ཡར་བརྩོན་ངང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་
རབས་ཅན་གྱི་ལྷ་ས་གསར་པ་སྒོ་ཀུན་ནས་འཛུཊ་སྐྲུན་
བྱ་ཆེད་འབད་འཐབ་ལྷོད་མེད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།

དེ་ཉིན་བོད་ལྗོངས་རྟེན་མཛོད་ཁང་གིས་དུས་
རབས་གསར་པའི་ན་གཞོན་བཟང་པོ་དང་བོད་
ལྗོངས་རྟེན་མཛོད་ཁང་གི་ཉི་མ་ཆུང་ཆུང་སོགས་
བརྗོད་དོན་མངོན་གསལ་དོད་ལ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་
བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་སྤེལ་བ་རེད། བོད་ལྗོངས་
རྟེན་མཛོད་ཁང་གི་འགྲེལ་བཤད་པ་ཆུང་ཆུང་མིན་
ཤིན་དབྱི་ཡིས་ང་དུས་རབས་གསར་པའི་ན་གཞོན་
བཟང་པོ་དང་བོད་ལྗོངས་རྟེན་མཛོད་ཁང་གི་ཉི་མ་
ཆུང་ཆུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་བོད་ལྗོངས་རྟེན་
མཛོད་ཁང་དུ་བོད་ལྗོངས་གསར་པའི་འཛུགས་སྐྲུན་
གྱི་ཆ་ཤས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་སྙིང་ཆེན་པོ་
ལྡན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་རེད། སླད་ཕྱིན་ངས་སློབ་སྦྱོང་
ཧུར་ཐག་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུཊ་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་
གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་ཆེད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་
ཤུཊ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་རྒན་རྒོན་ཉིན་མོའི་ལྟ་སྐྱོང་ལྟེ་
གནས་ཀྱིས་རྔ་ཆེན་བྱང་ལམ་རྒན་རྒོན་གྱི་ཉིན་མོའི་ལྟ་
སྐྱོང་ལྟེ་གནས་དང་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་དམིགས་བསལ་
དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་གཅིག་སྡུད་བསྙེན་བཀུར་
ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས་ཀྱི་རྒན་རྒོན་ཚོར་རྒན་རྒོན་ཁོ་ནར་
གཏོགས་པའི་རིག་རྩལ་གྱི་སྟོན་མོ་བཤམས་ནས་རིག་
རྩལ་ལེ་ཚན་རེ་རེའི་ཐོག་ནས་ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་
དང་། ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བ། ཏང་གི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བ་བཅས་ཀྱི་དྲང་ནུས་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་སྤྲོད་
བྱས་ཡོད། ནག་ཆུའི་འབྲོག་པའི་རྒན་ཡོལ་ཞུས་
པའི་ལས་བྱེད་པའི་རིག་རྩལ་རུ་ཁག་གི་འཇིགས་མེད་
ལྷ་མོས་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་འགྱུར་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་
འགོ་ཁྲིད་འོག་ང་ཚོ་རྒན་རྒོན་ཚོའི་འཚོ་བ་ཧ་ཅང་སྐྱིད་
པོ་འདུག དེ་དག་ཚང་མ་ནི་ཏང་གི་སྲིད་ཇུས་
བཟང་པོའི་འོག་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཚོས་ནམ་
ཡང་སེམས་ལ་བརྟན་པོ་ངེས་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
（པར་ངོས་བཞི་པར་གཟིགས）

སེམས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་རྡོག་ཐོན་བྱེད། འབད་འབུངས་ཡར་བརྩོན་བྱས་ནས་རྒྱང་ལམ་གསར་པར་སྐྱོད།རང་གྲོང་གི་མི་རིགས་ཁག་དང་ལས་རིགས་ཁག་གིས་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱེད་སྒོ་གཉེར་ནས་བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་65འཁོར་བར་དྲན་གསོ་ཞུས་པ།

1959ལོའི་གོང་། བོད་ཀྱི་བཀས་བཀོད་
རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་མི་
དམངས་མང་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་ལྷུངས་
ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་
བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་རྣམ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ལྡོག་
ཕྱིན་ཡོད། བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་
པའི་སྔ་རྗེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དེ་ད་ལོ་ལོ་77ལ་སླེབས་པའི་
བགྲེས་སོང་ཟླ་བ་ཡིས་དངོས་སུ་བརྒྱུད་མྱོང་ཞིང་།
ཁོང་ལ་ད་ཆའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་ནི་རྩ་ཆེན་ཞིག་
ཡིན་པ་དང་ལས་སླ་པོར་ཐོབ་པ་ཞིག་མིན་པ་མྱོང་ཚོར་
ཟབ་མོ་བྱུང་ཡོད།
གཙང་རྟོགས་ཤང་ཆ་གྲོང་ཚོ་ནི་རྒྱལ་ལམ་318
ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཆཊ་ཤིང་།གྲོང་ཚོ་དང་གཞུང་ལམ་གྱི་བར་
དུ་ཁོད་སྙོམས་པའི་ཞིང་ཐང་མང་པོ་ཡོད། ས་ཞིང་
ནི་ཞིང་འབྲོག་པ་དཀྱུས་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཟླ་བ་ཡིས་མི་
ཚེའི་ཕྱེད་ཀ་ལྷག་ཙམ་རིང་ལས་ཀ་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོ་དེ་
ཡིན། ཟླ་བས་གསར་འགོད་པ་བཅར་འདྲིར་ཡོང་བ་
མཐོང་སྐབས། འཛུམ་མདངས་འཕྱུར་བཞིན་དུ་
གསར་འགོད་པ་ཁོང་གི་ཁྱིམ་གྱི་ཞིང་ཁའི་ནང་དུ་ཁྲིད་
དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་གླེང་འགོ་བརྩམས།
ཟླ་བས་དེ་སྔ་ང་ཚོའི་ཁྱིམ་གྱིས་ལྕི་བ་བསྒྲུགས་
ནས་དགོན་པར་འབྲུ་རིགས་ལ་བརྗེ་བར་འགྲོ་དགོས་
ཀྱི་ཡོད། དེ་དུས་འཚོ་བ་ཧ་ཅང་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་
པོ་རེད། ས་ཞིང་མེད་ལ་ཕྱུགས་རིགས་ཀྱང་གསོ་
ཆོག་གི་མེད་ཅེས་བཤད།
ཞིང་ཁའི་ནང་གི་དགུན་གྲོ་ལ་མྱུ་གུ་འབུས་ཤིང་
ད་དུང་ལྕི་བ་ཐར་ཐོར་ཞིག་ཀྱང་མཐའ་འཁོར་དུ་ལུས་
འདུག ལོ་65ཡི་གོང་ལ་ཕྱིར་དྲན་བྱས་ཚེ། ས་
ཞིང་དེ་ནི་དེ་སྔའི་གཞིས་ཀའི་བདག་པོ་སྒེར་ལ་དབང་
བའི་རྒྱུ་ནོར་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་དེ་དུས་ཟླ་བ་
ནི་སྨྱུག་མའི་སླེ་པོ་ཁུར་ནས་ལྕི་བ་སྒྲུག་མཁན་གྱི་ན་
གཞོན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ཁོང་ས་ཆ་དེའི་
བདག་པོར་གྱུར་ནས་རང་མོས་ངང་ཞིང་ནང་དུ་
བསྐྱོད་ཆོག་ལ་དཔྱིད་ཀྱི་ཉི་འོད་ཀྱང་ལོངས་སུ་སྤྱོད་
ཆོག་གི་ཡོད།
ཟླ་བས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་རྗེས་
ང་ལ་ས་ཞིང་ཐོབ་ཡོད། ད་ཆ་ས་ཞིང་མུའུ་8
ཡོད། ས་ཞིང་མུའུ་8དེས་མི་དང་ཕྱུགས་རིགས་ཀྱི་
གཞི་རྩའི་འཚོ་བར་འགན་ལེན་ཐུབ་པར་མ་ཟད།
ད་དུང་ཕྱིར་གླ་པར་སྐྱོད་པའི་གླ་ཆས་ཁྱིམ་གྱི་འཚོ་བར་
ཁ་གསབ་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད།

བགྲེས་སོང་ཟླ་བའི་སྒོ་རའི་ནང་། ཤར་རླུང་
རྟགས་ཅན་གྱི་རྨོན་པ་རྒྱག་བྱེད་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་
གསར་པ་ཞིག་བཞག་འདུག ཁོང་གིས་སེམས་
འགུལ་ཐེབས་བཞིན་དུ་གསར་འགོད་པར་དེ་སྔོན་
དཔུང་པ་ས་འོག་ཏུ་བཅུག་ནས་ཉིན་གང་ཞིང་ཁར་ལྟ་
རྟོག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ད་ཆ་རྨོན་པ་རྒྱག་པ་
དང་། ཞིང་འདེབས་པ། ཞིང་བརྔ་བ་བཅས་ཚང་
མ་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དུས་ཚོད་དང་
ནུས་ཤུགས་མང་པོ་ཞིག་གྲོན་ཆུང་ཐུབ་ཡོད་ཅེས་
བཤད། ད་ལྟ་དཔྱིད་རྨོད་དཔྱིད་འདེབས་རན་
གྲབས་ཡོད་པས་མི་རིང་བར་གསར་དུ་ཉོས་པའི་
འཕྲུལ་འཁོར་དེ་ཟླ་བས་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་སྤྱོད་རྒྱུ་
རེད། ཟླ་བ་དང་འདྲ་བར་ད་ཆ་ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མའི་
རྨོ་ཞིང་འཕྲུལ་ཆས་དེ་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་རམ་
འདེགས་བྱེད་པའི་ལག་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
ད་ཆ་བགྲེས་སོང་ཟླ་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་
སྐྱིད་སྣང་དོད་པའི་ཁང་པའི་ནང་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དང་། རང་ཉིད་ལ་དབང་བའི་ས་ཞིང་དང་ཕྱུགས་
རིགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ས་ཞིང་དང་འབྲོག་ལས་
ཀྱིས་ཁོང་ཚོའི་འཚོ་བར་འགན་ལེན་བརྟན་པོ་ཞིག་
ཀྱང་མཁོ་འདོན་ཐུབ་ཡོད། ཟླ་བས་ད་དུང་གྲོང་
ཚོའི་ནང་ཚོང་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བཙུགས་པ་
དང་། ཕྲུ་གུ་ཚོ་ཡང་ཕྱིར་ལས་ཀ་བྱེད་པར་འགྲོ་ཡི་
ཡོད་པས་ཁྱིམ་གྱི་འཚོ་བ་ཇེ་ལེགས་ནས་ཇེ་ལེགས་སུ་
འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

ཟླ་བས་ད་ཆ་ཚ་བོ་དང་ཚ་མོ་སློབ་གྲྭ་འགྲིམ་
བཞིན་ཡོད། ཟས་གོས་ཚང་མར་རིན་པ་སྤྲོད་དགོས་
ཀྱི་མེད། སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པར་ཕྲུ་གུ་སློབ་གྲྭར་གཏོང་
རྒྱུ་ནི་ཉི་མོའི་རྨི་ལམ་རང་རེད། ཞིང་བྲན་བདག་
པོའི་ཕྲུ་གུ་མ་གཏོགས་སློབ་གྲྭར་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་
མེད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་སློབ་མའི་སློབ་ཡོན་ཡང་སྤྲོད་
དགོས་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། ནང་མི་ཚང་མར་སྨན་
བཅོས་འགན་བཅོལ་ཡོད་པས་ནད་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་
རུང་ཚང་མར་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁ་གསབ་ཧ་ཅང་མང་
པོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད།
བགྲེས་སོང་ཟླ་བས་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་འགྱུར་
ལྡོག་རྣམས་དངོས་སུ་མཐོང་མྱོང་བ་མ་ཟད། སྤྱི་
ཚོགས་ལ་བྱུང་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱང་མྱོང་ཚོར་ཟབ་མོ་
བྱུང་ཡོད། བགྲེས་སོང་ཟླ་བ་སྒེའུ་ཁུང་མདུན་དུ་
བསྡད་དེ་དྲོ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཉི་འོད་དང་ཁ་ཁུ་སིམ་པའི་
འཚོ་བ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་སྐབས། བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཚོར་
སྣང་ཞིག་ངམ་ཤུགས་སུ་སྐྱེ་ཡི་ཡོད། ཁོང་གིས་དེ་
དག་ཚང་མ་ནི་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ཡང་དག་པའི་
འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་ཡོད་
ལ། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཉེ་འགྲམ་གྱི་མི་རྣམས་ལ་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་བཤད་ནས་ན་གཞོན་ཚོར་དུས་
རབས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཚོར་ཐུབ་པ་དང་། དུས་ཚོད་
བཟང་པོར་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ། ཡར་རྒྱས་ཡོང་
ཐབས་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་སྐུལ་ལྕག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཟླ་བས་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་སྐོར་གླེང་བ།

དཔྱིད་ཟླ་གསུམ་པར་གནའ་གྲོང་ལྷ་སའི་ཉི་
འོད་རབ་ཏུ་འཚེར་ཞིང་། གང་སར་སྔོ་ཐིང་ངེར་
གནས་ཡོད། ཟླ་3ཚེས་28ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ། ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རིགས་ཁག་དང་ལས་རིགས་ཁག་གི་
ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དུས་ཆེན་གྱི་གཟབ་
མཆོར་ལེགས་པར་སྤྲས་ཏེ། སེམས་འགུལ་ཚད་མེད་
ཐེབས་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ནས་
ཕེབས་ཏེ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཐང་ཆེན་དུ་འཛོམས་ནས་
བོད་ཀྱི་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་
པའི་དྲན་གསོའི་ཉིན་མོའི“རྒྱལ་དར་སྒྲེང་བ་དང་རྒྱལ་
གླུ་ལེན་པའི”མཛད་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་དར་དལ་བུར་
སྒྲེང་བའི་བླ་ན་མེད་པའི་དུས་དེར་ཐུན་མོང་ཐོག་
དཔང་པོ་བྱེད་པ་དང་། ལོ་ངོ་65གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
དེབ་ཐེར་ནང་འཁོད་པའི་ཉིན་མོ་དེར་ཐུན་མོང་ཐོག་
དྲན་གསོ་ཞུས་པ་རེད།
དེ་རིང་གི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཐང་ཆེན་དུ་མེ་
ཏོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དང་གང་སར་དགའ་སྤྲོའི་རྣམ་
པས་ཁེངས་ཤིང་། “3·28བོད་ཀྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་
བྲན་གྱི་དུས་ཆེན”ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་
མེ་ཏོག་ཚོམ་བུའི་ཁྲོད་ཧ་ཅང་མངོན་གསལ་དོད་པོ་
ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་བུ་ཕྲུག་
ཚོས་རླབས་ཆེན་གྱི་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་བཅངས་
པའི་བརྩེ་སེམས་དང་རླབས་ཆེན་གྱི་མེས་རྒྱལ་ལ་
བཅངས་པའི་དགའ་ཞེན་གྱི་བསམ་པ་གང་ལེགས་
མཚོན་ཡོད།
སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་10པར་རྒྱལ་དར་སྲུང་སྐྱོང་རུ་
ཁག་གིས་གོམ་སྟབས་བརྟན་པོ་སྤོས་པ་དང་། སྐར་
ལྔའི་དར་དམར་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་ནས་དར་ཆ་སྒྲེང་
སའི་སྟེགས་བུའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་དང་། 《བློས་
བླངས་དམག་གི་མདུན་སྐྱོད་གླུ་གཞས》ཀྱི་བརྗིད་
ཉམས་ལྡན་པའི་འགྱུར་ཁུག་དང་བསྟུན་ནས་དམར་
མདངས་བཀྲ་བའི་སྐར་ལྔའི་དར་དམར་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་
ལའི་ཐང་ཆེན་དུ་དལ་བུར་བསྒྲེངས་པ་རེད། མཛད་
སྒོར་ཞུགས་མཁན་མི་རིགས་ཁག་དང་ལས་རིགས་ཁག་
གི་འཐུས་མིས་རྒྱལ་དར་ལ་ཕྱོགས་ནས་གུས་འདུད་
ཞུས་པ་དང་སེམས་ནང་སྤྲོ་སེམས་རབ་ཏུ་འཁོལ་བ་
དང་མཉམ་དུ་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་རྒྱལ་གླུ་བླངས་
པ་རེད།
“གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོང་ནས་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་
གྱུར་སོང” ལོ་65ཡི་རིང་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་
འགྱུར་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དང་རྒྱལ་
ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་སྒེར་སེམས་
མེད་པའི་རོགས་སྐྱོར་འོག བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་
བུ་ཕྲུག་ཚོས་གནམ་ས་དང་འཐབ་འཛིང་བྱེད་པ་དང་
མཐུན་སྒྲིལ་འབད་འཐབ་བྱས་ནས“དུས་ཐུང་ལོ་བཅུ་
ཕྲག་ཁ་ཤས་ནང་ལོ་ངོ་སྟོང་གི་མཆོང་སྐྱོད་བྱེད”ཅེས་
པའི་མི་ཡུལ་གྱི་ངོ་མཚར་བཏོད་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་
དུས་རབས་གསར་པར་སླེབས་སྐབས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་
ཞི་ཅིན་ཕིང་སྐུ་ངོ་མ་བོད་ལ་གཟིགས་ཞིབ་དང་མཛུབ་
ཁྲིད་གནང་བར་ཕེབས་ནས་ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་
ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་
གཉིས་འཚོགས་པ་དང་། གལ་ཆེའི་དུས་སྐབས་དང་
འགག་རྩའི་དུས་སུ་སླེབས་རིམ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རྩ་བར་
ཁ་ཕྱོགས་གཏན་འཁེལ་དང་ལམ་སྟོན་གནང་ནས་བོད་

ཀྱི་བྱ་གཞག་ཁག་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཡར་རྒྱས་དང་ལོ་
རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ཡོད། ད་ཆའི་
གངས་ལྗོངས་ས་མཐོར་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་
སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་འགྱུར་མེད་
སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག མཛེས་སྡུག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་
སྟོབས་ཀྱི་དཔལ་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་མངོན་
ཞིང་། མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་སེ་འབྲུའི་
འབྲུ་གུ་ལྟར་དམ་པོར་འཁྱུད་ནས་བློ་སྟོབས་ཆེར་སྐྱེད་
དང་གོམ་སྟབས་ཆེན་པོས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་
དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་
བྱེད་པའི་གསེར་མདོག་གི་ལམ་ཆེན་ཐོག་སྐྱོད་བཞིན་
ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ང་
འཚོ་སྡོད་བྱེད་སའི་གྲོང་ཁུལ་རྙིང་པའི་སྒོ་རའི་ནང་མི་
རིགས་མི་འདྲ་བའི་མང་ཚོགས་མང་པོ་བསྡད་ཡོད་པ་
སྟེ། ཧུའེ་རིཊ་དང་། བོད་རིཊ། སོག་རིཊ།
ཁྲའོ་ཞན་རིགས་སོགས་ཡོད་པས། མི་རིགས་ཁག་གི་
མང་ཚོགས་དབར་ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་ཐུབ་ཡོད་
པས་ང་ཚོས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མི་རིགས་
མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུཊ་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་མཛེས་སྡུག་ལྡན་
པའི་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་
མངགས་བཅོལ་ཟབ་མོ་བློ་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་ནས་
སྔར་རྒྱུན་བཞིན་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུཊ་སྣོན་
རྒྱག་པ་དང་མེས་རྒྱལ་དེ་བས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
དེ་ཆའི་བོད་ལྗོངས་སུ་ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མའི་ཐོག་
ཁར་རྒྱལ་དར་བཙུཊ་པ་དང་། ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མའི་
ནང་གཙོ་འཛིན་གྱི་སྐུ་བརྙན་བཀལ་ཡོད། མི་རིགས་
ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་
ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་དང་། ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་
ཚོར་བ། ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི་ཡོད། མང་
ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་སྒྲོལ་དཀར་གྱིས་ང་ཚོ་དཔལ་གླིང་
སྡེ་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་འགུལ་ཚད་མེད་
ཐེབས་བཞིན་དུ“རྒྱལ་དར་སྒྲེང་བ་དང་རྒྱལ་གླུ་ལེན་
པའི”མཛད་སྒོར་ཞུཊ་ནས་མེས་རྒྱལ་ལ་སྨོན་འདུན་
བཟང་པོ་ཞུས་ཡོད། བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་
སྒྱུར་བྱས་ཚུན་ང་ཚོའི་སྡེ་ཁུལ་ལ་གནམ་ས་བླ་འོག་ཏུ་
འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་ནས་རླབས་ཆེན་
མེས་རྒྱལ་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དང་བཀྲ་ཤིས་བདེ་
ལེཊ་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ལོ་རྒྱུས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ་གཏིང་ཟབ་
པའི་སློབ་དེབ་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་
བསྔལ་སེམས་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་དགོས་པ་དང་།
ད་དུང་རླབས་ཆེན་གྱི་དུས་རབས་ཀྱི་དྲིན་ཚོར་དགོས་
པ་མ་ཟད། འབད་འབུངས་ཡར་བརྩོན་གྱི་སྟོབས་
ཤུགས་དེ་བས་བསྡུ་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་
ཡང་བྱས་ཡོད། བོད་ཀྱི་མི་རིཊ་ཁག་གི་མང་ཚོགས་
ཀྱིས་དེང་གི་དུས་འདིར་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་པ་བརྒྱུད་
བོད་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོའི་མྱོང་ཚོར་ཟབ་མོ་ཐུབ་
ཡོད་ལ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་
བོད་ལྗོངས་གསར་པ་སྒོ་ཀུན་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་
པའི་བརྗིད་ཆེའི་སྟོབས་ཤུགས་དེ་བས་གཅིག་ཏུ་འགྲིལ་
ཡོད། ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཞོལ་སློབ་ཆུང་གི་སློབ་མ་ལྷག་
སྒྲོན་གྱིས་ངས་སློབ་གྲྭ་ནས་ཤེས་བྱ་མང་པོ་ཤེས་བྱུང་
ལ། （པར་ངོས་གསུམ་པར་གཟིགས）

སྡུག་དྲན་སྐྱིད་བསམ་གྱི་བསམ་པ་བཅངས་ནས་ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བ་དང་འབད་འབུངས་ཡར་བརྩོན་གྱིས་ལེའུ་གསར་པ་བརྩམས་པ།བོད་ཀྱི་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ནས་ལོ་ངོ་65འཁོར་བར་དྲན་གསོ་ཞུ་བའི“རྒྱལ་དར་སྒྲེང་བ་དང་རྒྱལ་གླུ་ལེན་པའི”མཛད་སྒོའི་ཟུར་བཀོད།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཟླ་3ཚེས་27ཉིན།
གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་
སྤྱི་ཁྱབ་བཟོ་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་སུང་ལིའུ་ཀྲུའུ་ལྷུན་གྲུབ་
རྫོང་ལྕང་ར་ཤར་ཤང་དུ་ཕེབས་ཏེ། “ལོ་རྒྱུས་བློ་ལ་
བརྟན་པོར་ངེས་ནས་ད་ཆར་གཅེས་སྤྲས་དང་འབྱུང་
འགྱུར་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པ”ཅེས་པ་གཙོ་དོན་དུ་བཟུང་བའི
“གཞི་རིམ་དུ་སྐྱོད་པ་བཞིའི”ལས་དོན་དང་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་སྒྲོག་འགྲེལ་
གནང་བ་དང་། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམངས་
ཕན་སྲིད་ཇུས་བཟང་པོ་དང་གསུང་སྒྲ་སྙན་པོ་མང་
ཚོགས་ལ་བརྒྱུད་བསྒྲགས་གནང་བ་རེད།
སྒྲོག་འགྲེལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག སུང་ལིའུ་
ཀྲུའུ་ཡིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
དོན་དང་བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་
ལོ་ངོ་65འཁོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་གལ་ཆེན་
དང་ཟུང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་གནང་སྟེ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་

ཚོགས་འདུ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་གཞི་དང་། སྲིད་ཇུས།
དེ་བཞིན་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་སྙན་སྒྲོན་བཅས་ལ་
འགྲེལ་བཤད་གཏིང་ཟབ་བརྒྱབ་པ་རེད།
སུང་ལིའུ་ཀྲུའུ་ཡིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་
གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་ཤང་དེ་གའི་དོན་དངོས་
དང་ཟུང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
ཚོགས་འདུ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་སེམས་ལ་འཇགས་
པ་དང་། ལག་ལེན་དུ་འཁྱོལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་
པ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
དོན་གཞི་རིམ་དུ་དོན་འཁྱོལ་ཐུབ་ནས་འབྲས་བུ་ཐོན་
རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་པར་མ་ཟད། བོད་ལ་
དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ཚུན་ཐོབ་པའི་རླབས་
ཆེན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཕྱིར་དྲན་བྱས་ནས་དུས་རབས་
གསར་པའི་མི་རིཊ་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་བྱ་གཞག་གི་
མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འབྱུང་འགྱུར་ལ་རྒྱང་ལྟ་བྱེད་
དགོས་ཞེས་ནན་གསུངས་གནང་བ་རེད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ལྕང་ར་ཤར་ཤང་དུ་ཕེབས་ནས“གཞི་རིམ་དུ་སྐྱོད་པ་བཞིའི” ལས་དོན་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོཊ་འདུ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་སྒྲོག་འགྲེལ་གནང་བ།
སུང་ལིའུ་ཀྲུའུ་ཡིས་རུ་སྣེ་ཁྲིད་པ།

པར་འདི་ནི་བགྲེས་སོང་ཟླ་བས་ཕྱུགས་ཟོག་ལ་གཟན་རྩྭ་སྟེར་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན།

ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བར་བྱེད།
བསྐལ་པ་བཟང་པོར་བསྟོད་གླུ་ལེན།

ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བར་བྱེད།
བསྐལ་པ་བཟང་པོར་བསྟོད་གླུ་ལེན།